

Borba

Maribor, 29. septembra 1933 Leto I.

Posamezna številka Din 1-50 // Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6-,-, za inozemstvo Din 10-,- // Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ul. 26
Telefon 29-70 // Poštni čekovni račun 15.546 // Izhaja vsak petek // Oglasi po tarifi

Stev. 18

Roke proč!

Značilno je, da pri vseh narodnih katastrofah iščejo činitelji leka predvsem pri državnem uradništvu. Čujejo se glasovi, da se bavijo ponovno z mislijo, da naj bi se enako kakor pred leti ustanovil fond za poplavljenice, v kateri bi plačevali državni uslužbenec 10% svojih mesečnih prejemkov.

Smatramo za potrebno, da izpregovorimo glede tega vprašanja načelno besedo: Nobenega dvoma ni, da so naši poplavljenici potrebni nujne in izdatne pomoči in to ne prostovoljnimi, marveč prisilnim potom. Prostovoljne dajatve imajo to hibo, da dajejo vedno samo tisti, ki imajo dobro srce. Prav ti pa so večinoma sami reveži. Bogataši ali takozvani pridobitniki darujejo le male zneske, ki njihovim premoženjskim razmeram niti od daleč ne odgovarjajo in še ti darovi so dani le v reklamne svrhe, torej z dobičkanosnim namenom. Bog ne daj, da bi kako tako ime ostalo neopaženo v časopisih. Ne le v enem, v več časopisih je treba zopet in zopet razglasiti imena teh dobrotnikov, sicer se drugič ne smete več prikazati pred njihovimi očmi. Tako reklamo namreč pridobitniki potrebujejo, da postanejo kupci na nje pozorni. Iz teh razlogov so potrebne prisilne dajatve za premožne sloje, nepremožni sloji pa naj kakor dosedaj tudi zanaprej zbira jo prostovoljne prispevke za one, ki jih je doletela nesreča. Ali z drugimi besedami povedano: trdo srce naj se

obdavči, dobremu srcu pa naj se prepusti, da dá iz lastne volje, kolikor pač more.

Obdavčenje premožnih slojev mora biti seveda izdatno, za kar bi bila najumestnejša oddaja premoženja, ki naj bi se zopet ločila v dva dela: na eni strani naj bi bili tisti, ki so se poštenim potom, z delom ali dedščino povzpeli do blagostanja, na drugi pa izkoriščevalci naroda, vsi vojni in povojni dobičkarji, ki so na nenormalen način postali bogati. Koliko imamo tovarnarjev, ki jih država štiti z visoko uvozno carino, ki pa svojim delavcem in nameščencem ne dajo niti toliko zaslužka, da bi z njim mogli najskromnejše živeti in bi jim ne bilo treba beračiti pri občini ali drugod za prispevek k vzdrževanju.

ki so svoj denar radi varnosti naložili v ino zemskih bankah? Vsem tem je treba pretipati obisti in jih nato obdavčiti v obliki oddaje premoženja v primerni višini, po težini slučaja. Več ko je ropal, tem več naj se mu odvzame. Zadeva je takoj izvedljiva na podlagi za kona, ki naj ga sprejme narodna skupščina.

Tak je na žalost današnji položaj drž. nameščencev, radi česar dvigamo svoj glas in kličemo

: roke proč! Roke proč od državnih nameščencev! Dovolj je trpljenja, nadaljnih odtegljajev drž. nameščenci ne prenesejo več. Ves čas so čakali na to, da se znižanje prejemkov odpravi, sedaj pa naj bi plačevali vnovič odtegljaje za poplavljenice!

Sklicujemo se na manifest našega kralja z dne 6. januarja 1929 in zahtevamo pravico in red ter zaščito zatiranih. Ponovno pa zahtevamo: od državnega nameščenstva roke proč!

sizem je zanikal živo življenje in trenje naroda v vseh njegovih oblikah. Bil je doktrina sirove materije, negacija duševnosti. Sedaj je odbila ura tej židovski družabni filozofiji, čije utemeljitelj je bil nemški žid Karl Marx.

Narodi se pričenjajo otesati marksizma, ker instinktivno čutijo za njim razkrajajoč vpliv in mrtvo roko internacionalnega židovstva. Zakaj so židje po vseh državah voditelji komunizma in raznih destruktivnih ideologij? Ker je v njih interesu, zlomiti odpor idealizma, požrtvovanja in prave socialne občestvenosti. Vodja komunistične revolucije na Bavarskem je bil žid Kurt Eisner, na Madžarskem jo je vodil žid Bela Kun, da ne govorimo o zloglasnem krvniku Tibor Szamuelyju, ki je pobijal in ropal po našem Prekmurju in Medmurju. Sedaj se je obrnil ves srd internacionalnega židovstva proti nemškemu narodu, ki se je znal otestiti pod Hitlerjem židovsko-komunistične zalege ter izžgati Kajnovno znamenje bratomorstva. Ne pomaga nič, nemški vzgled bo sigurno zdrnil druge narode, ki hočejo novo obliko države z vodstvom, ki bodi avtoritarno, toda s polno osebno odgovornostjo. Narodi so siti režimov, ki se skrivajo za dogme liberalizma in marksizma, ki vladajo iz razloga eksistenčnih stremeljenj dotičnih političnih strank, valeč vso odgovornost kakor cirkuški clowni eden na drugega.

Narod hoče živeti nacionalno in ne bo trpel, da se razni židovski šmoki rogaio v svojih revijah »militarizmu«, »patriotizmu«, skratka požrtvornosti v službi naroda, domovine in nacionalne države. Narod pa ne želi lažipatriotizma in reakcionarstva onih »tudinacionalistov«, ki se znajo le široko ustiti, nočejo pa živeti iz naroda za narod. Narod ne mara tipov, ki se izčrpajo v frazerstvu, ki pa delavci, kmeta ali zastopnika srednjega sloja gledajo le skozi nacionalno obrobijena očala običajne plutokracije. V naši državi bo treba napovedati borbo marksizmu »do istrage«, kakor pravijo bratje Srbi in Hrvati. Šele tedaj, ko bodo marksistični hujskači in razni »kulturboševiki« po naših centrih ob vsak najmanjši vpliv, šele tedaj bo prišlo polagoma ozdravljenje naših razmer. Marksizem je na smrtni postelji, le njegovi zastopniki še rogovillijo po Jugoslaviji.

Smrtni krči marksizma

Liberalizem, ki ga je bila spočela francoska revolucija l. 1789. v znamenju gesla »Liberté, égalité, fraternité«, propada pred očmi sodobnikov, tako v političnem kakor gospodarskem smislu. Narodi se otesajo nauka, ki se je preživel, ker ne more stara, strohmeta posoda služiti vkletenju živega mošta, novo se porajajoče ideje o nacionalni in socialni državi, v kateri ne more biti mesta lažnjivemu geslu o »svobodi, enakosti in bratstvu«. Tiste sile, ki so se oklepale liberalizma radi pomanjkanja novih, vitalnejših idejnih konstrukcij, so si pač edine v tem, česar nočejo, ne vedo pa niti, kako naj bi rešile zapadno kulturo in civilizacijo pred pretečim poginom. Samo tako je zamogel v preteklem stoletju nastati marksizem in v takratnih dejanskih razmerah zavzeti razmaha po delavskih in novo se snujočih industrijskih centrih Evrope in Amerike.

Marksizem je otrok liberalizma. Samo tam, kjer vladajo načela liberalizma in toleriranja destruktivnih idejnih konstrukcij, je mogoč tudi marksizem. Zato je liberalna država nesposobna, pobiti hidro marksizma, za katerim se skriva azijsko-židovska spaka boljševizma. Tako liberalizem kakor marksizem sta edini konstrukciji večino- ma židovskih utemeljiteljev in pred-

hodnikov. Liberalna država negira princip izbi re najbo ljš ih. Njen parlamentarizem bazira na merje nju številčnih, ne moralnih sil. V parlamentu liberalne države odloča večina, pa naj si bo sestavljena še tako heterogeno in naj si so nagibi njene politične volje še tako umazani, »kšef-tarski«. Narodu govorijo o samoodločbi, ki da je vtelesena v volivni pravici. Ne povejo pa mu, da traja ta samoodločba le en dan, t. j. na dan volitev, da ne govorimo o volivni geometriji, uporabljanju laži, zvijače, sile, intrig itd., s katerimi že poprej zamegljijo oči ubogemu volilcu.

Taka je liberalna in »lažidemokratična« država, v kateri igra par interesnih klik prvo violino, medtem ko mora narod delati »demokratični zakonodaj« čisto običajno štafažo. Kdor je v liberalni državi premeten, široko-ust, brez najmanjših skrupulov, kdor je največji mojster demagogije, temu se posreči prej ali slej igrati v taki državi svojo vlogo. Liberalna država ne vprašuje po k v a l i t e t i t i s t i h, ki jo vodijo. Njej zadostuje, da se kdorkoli prerije s svojimi komolci do vplivnih mest, pa konec. In take države so porodile marksizem!!!

Sedaj je marksizem, ki je boljševiško Rusijo spravil na rob ekonomskega prepada, na tem, da sledi libera-

lizmu. Marksizmu ni več pomoči, in protesti druge internacionale zvenijo kot hropenje v agoniji se nahajajočega bolnika. Marksizem je bil in je še danes zadevarazu ma, hladne matrijalistične filozofije, ki ni ogre la niti enega naroda pod božjim soncem. Ker primanjkuje marksizmu idealnih poletov v sfero nacionalne duše, ker gledalo marksistični voditelji vse življenje naroda edinole z ekonomske strani, ne pa tudi z vidika nesmrtnih duše naroda, ker negirajo princip svetosti zakona kot pralice državnega občestva, zato je moral ta hladni, židovsko-preračunjeni marksizem — nauk trohnože, ne feniks novega življenja — doživet svoj bankrot. Mark-

Nameščenci, nameščenke! Delavci, delavke!

Volitve v Delavsko zbornico bodo v nedeljo 22. oktobra. Naša glasovnica je modra. Zapomnite si dobro: »Plava je prava!« Zato bomo raztrgali vsi bele in rdeče glasovnice!

Odmev in odgovor

V odgovor poveljniku mariborskega Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, g. Hansu Volterju, namesto popravka, ki nam ga je poslal, priobčujemo naslednjo resolucijo. — Opomb. ured.

Resolucija

Podpisane nacionalne, patriotične, humane, kulturne in prosvetne organizacije, kot predstaviteljice vseh onih, ki so stvarno in nesebično doprinali najtežje žrtve za osvoboditev iz tučevega jarma in kot predstaviteljice vseh onih, ki bodo morali v morebitnem kritičnem trenutku polagati domovini na žrtvenik vse svoje najdražje in tudi lastno življenje, — z ozirom na porazna odkritja v zadevi mariborskega »Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva«:

UGOTAVLJAJO, da to društvo radi svoje sestave ne more izpolnjevati nalog, ki mu jih nalaga novi zakon o organizaciji gasilstva (skrbeti razen za strokovno izobrazbo, tudi za nacionalno, kulturno in prosvetno vzgojo svojih članov, organizirati v vojnem stanju ob zračnih napadih zaščito svojega območja zoper požar in dušljive pline, delati za nacionalno, kulturno in prosvetno povzdigo svojih članov in ostalega prebivalstva svojega območja, poučevati narod o uporabi vseh priprav zoper dušljive pline in ostalo, prirejati tečaje, predavanja, razstave, vaje in izlete, kakor tudi nacionalno-kulturne in prosvetne prireditve);

UGOTAVLJAJO, da to društvo radi iste svoje sestave ne nudi jamstva za izvedbo organizacije v smislu novega zakona o organizaciji gasilstva;

UGOTAVLJAJO, da živi v obmejnem Mariboru poleg približno 30.000 pripadnikov državnega naroda, samo okoli 3000 pripadnikov nemške manjšine;

UGOTAVLJAJO, da mestna občina mariborska ne prispeva društvu na leto samo Din 50.000., marveč veliko večje zneske (samo v letu 1933. je samo proračunsko izkazanih nad Din 100.000., v prejšnjih letih pa nad Din 160.000., h katerim svotam je treba prišteti tudi še vse v proračunih neizkazane zneske za razne odpise na računih itd.);

UGOTAVLJAJO, da društvo ni kupilo 4½-tonske magirus lestve za ceno Din 508.760.— za denar, ki ga je nabralo samo s požrtvovalnim nabiranjem milodarov in prispevkov med ljudstvom, marveč je to lesto pošteno plačala mariborska mestna občina z denarjem davkoplačevalcev, katerih ogromno večino tvorijo baš pripadniki državnega naroda, kar je razvidno iz zapisnika 4. redne seje mariborskega mestnega občinskega sveta z dne 22. avg. 1929, ki se glasi: »Po uradnem poročilu gradbenega urada je odsek sklenil dovoliti v smislu predloga nabavo 4½-tonske magirus lestve za ceno Din 508.760.—. Znesek Din 300.000.—, ki je predviden v proračunu, se takoj izplača, ostanek Din 208.760.— se pa izplača koncem leta 1930 ter se vstavi v prihodnji proračun. — Predlog odseka je občinski svet soglasno sprejel«; UGOTAVLJAJO, da poborniki jugoslovanske nacionalne misli in nosilci državne ideje nimajo niti danes pristopa v to društvo, v katerem je tudi danes še poveljevalni in občevalni jezik nemški, čeravno je znano, da razpolagajo baš Slovenci, katerih gasilska organizacija zavzema v evropskem gasilstvu eno izmed najodličnejših mest, z najboljšimi sposobnostmi za gasilski poklic in z izredno ljubeznijo za gasilsko službo.

IZRAŽAJO mariborskemu »Prostovoljnemu gasilskemu in reševalnemu društvu« svoje popolno nezaupanje in

Radi vsega gori navedenega PROSIJO g. bana, kakor tudi vse druge v to poklicane činitelje, da zadevo brez odloka proučijo in napravijo konec dosedanjemu nevzdržnemu stanju, ki se je do sedaj toleriralo samo z ozirom na pričakovani novi zakon o organizaciji gasilstva in IZJAVLJAJO, da grajanega nedopustnega stanja v bodoče ne bodo več prenašali, radi česar SPOROČAJO to resolucijo kot poslednji opomin vsem, ki se jih tiče.

Sledi 16 podpisov raznih mariborskih najuglednejših nacionalnih, patriotičnih, humanih, kulturnih in prosvetnih organizacij.

Klic iz tužnega Korotana

Pismo „Borbi“ iz Roža — Temne slutnje naših rojakov

»Razvoj dogodkov gre mimo nas z brzino filma«. Tako nam piše prijatelj lista iz zaslužjene Koroške. »Odkar je zinagal hitlerizem v Nemčiji, so za blesteli tudi povsod po Avstriji kljukasti križi. Povsod po hišnih zidovih, po skalovju avstrijskih gora, po drevju in po telefonskih drogih razburjajo in razveseljujejo nasprotnike in somišljenike nove nemške usmerjenosti. Posebni »čistilni oddelki« so dobili po nalogu »matadorja« Dollfusa povelje, izbrisati »svetovno sramoto« in tako imamo priliko gledati bojni ples germanskega »bratstva«, ki se izživlja z vso srditostjo.

Zadeva je na videz povsem enostavna in uradno izgleda, da je le neznatna manjšina za Hitlerja. V resnici je stvar drugačna, kajti vsak trenutek se utegne zgoditi, da resnična čustva velike večine avstrijskih Nemcev bruhnejo na dan ter zmagovito poteptajo vsa vladna stremjenja pred očmi sentimentalne evropske diplomacije. Nemški hitlerizem ima čudovito tajna sredstva in pota ter dovolj dolge roke, da zgrabi svojo malo soseda za vrat in jo začne stiskati in grabiti, dokler ne bo sama od sebe zavpila: Milost! Nato pa pride »Anschluss«! Tu ne zaleže nobena pomoč, kajti dobro vemo, da je danes 80% avstrijskega ljudstva pripravljeno na sožitje z Nemčijo. Noben demantni uradne Avstrije tega dejstva ne more zakriti! Zato Vas prosimo, da pri Vas ne nasedate drugačnim vestem!

Pri vseh teh tragičnih peripetijah trenutne krvoločne germanske biko-borbe pozabljajo najmerodajnejši di-

plomatski činitelji, da gre pri celi zadevi tudi za številčno močno in kompaktno naseljeno manjšino koroških Slovencev! Vprašamo vas: Ali mislite na nas, ki bomo — če ne posežete vmes — v kratkem izročeni na milost in nemilost germanski rasi, da nas zabo-de in potepta pred »miroljubno« evropsko diplomacijo?!

Kje so mednarodnopolitični interesi, ki obetajo pravico vsem zaslužjenim? Ko zasledujemo poročila jugoslovanskega časopisa, z grozo opazamo, da — z malimi izjemami — nihče ne misli več na nas! Ali se res zanašate le na svojo diplomacijo,

»Borba«?!

Rojaki, prosimo in rotimo vas, bodite pripravljeni! Če problem našega osvobođenja ne more biti eminentno jugoslovanski, če ni razumevanja za našo rešitev tam, odkoder smo največ pričakovali, storite to sami in poslušajte klic z Gosposvetskega polja! Bodite pripravljeni, čas hiti!

Tako nam piše koroški rojak, ki stvarno gleda razvoj dogodkov. In mi? Ali naj res še le dramimo zaspance?! Ali je korotanski problem za nas res že neaktualen? Nikakor! »Borba« hoče brezobzirno razkrivati brezbriznost vseh onih, ki so poklicani, da odločilno posežejo v zadevo! Takim pojavom bomo posvetili posebno koroško številko meseca oktobra ob žalostni obletnici plebiscita, ki mora biti maščevan!

Našim naročnikom

Današnji številki »BORBE« smo priložili čekovne položnice in prosimo vse naše naročnike, da nam naročnino redno na kazujejo. Vse one, ki so naročnino že poravnali, pa prosimo, naj položnic ne zavrnejo, marveč naj jih izročijo svojem prijateljem in znancem, da si naroče naše glasilo. »BORBO« vzdržuje samo naročniki in inserenti. Ona nima posebnih zakonitih fondov, s katerimi bi krila stroške za tisk. Naročnina in inserati so edino sredstvo, s katerimi se vzdržuje. Vsak naš zvesti prijatelj se bo odzval naši vpludni prošnji in bo storil svojo dolžnost. Storil bo še več, in bo pridobil vsaj še dva nova naročnika.

Uprava »BORBE«.

Naša trgovina vse prenese

Meinl in Herold, tvornica glasbenih instrumentov in harmonik, Klingenthal v Nemčiji je pred leti dobila dovoljenje, da sme v Jugoslaviji izdelovati glasbene instrumente. Pravilno je, če se investira tuj kapital ter s tovarniško produkcijo glasbenih instrumentov da zaslužka domačemu delavstvu. Glasbeni instrumenti vsake vrste so v državi potrebni, saj jih konsumira država precejšnjo množico. Toda trdka svojega dovoljenja ni izrabila, pač pa je svoje dovoljenje porabila v čisto drugem smislu. Ustanovila je v Mariboru prodajno centralo za glasbene instrumente, katerih ni tukaj izdelovala, marveč jih je samo uvažala iz Nemčije. S tem so bili naši domači delavci prikrajšani, ker so bili zaposleni delavci v Nemčiji pa ne v Jugoslaviji. Uvožene instrumente, namesto tukaj izdelanih, je trdka Meinl in Herold razpečevala in prodajala in s tem so bili prizadeti tudi domači trgovci, ki imajo koncesijo za razpečevanje in razprodajo na drobno. Trdka Meinl in Herold je samo preskrbela v Jugoslaviji embalažo, zaboje in drugo za razprodajo. In je baje še pri tem zaposlevala tuje delavce brez predpisanega dovoljenja.

Sedaj se bo trdka preselila v Gosposko ulico ter tam uredila delavnico za

Zlato naše hrane

Fajnine

Makaroni, špageti in jušine zakuhe

embalažo. Gosposka kot najbolj frekventirana ulica prav gotovo ni primerna, da bi tam pela cirkularna žaga ter se proizvajala mizarska dela v prostoru, ki po naših informacijah ni sposoben za delavnico, ne glede na to, da so v centru mesta takšni obrati nemogoči. Obrtna oblast bo gotovo zadevo razčistila ter odkazala trdko Meinl in Herold delokrog, ki ji gre po koncesijski listini ter prepovedala vsako nedovoljeno obratovanje.

Naš naročnik nam piše:

Prejeli smo od priznanega in veleza-sluznega nacionalnega borca naslednje vrstice: »Tako je prav!«, vzklikne človek, ko prečita vaš cenjeni list. Ob vsaki številki občuti bolj, kako krvavo je bil potreben v tem močvirju, kakor moramo na žalost označiti naš Maribor, odnosno našo severno mejo, v narodnem pogledu. Listu, ki ni vezan na nobeno stran, tudi ne na gospodarske obzire, ni potreba rokavic. Zato je prav, da se ne izgublja v raznih idejnih člankih neplodne meglivosti in da se s suhim besedami navaja gola dejstva. Prav je, da ne skriva imen, ker je dandanes to skrivnostno poročanje prišlo pri vseh časopisih že kar v modo. Kdor je grešil, kdor ima maslo na glavi, tega se naj tebi nič meni nič postavi na sonce, razgali pred javnostjo brez strahu pred strogim tiškovnim zakonom, ki ima edino to dobro lastnost, da oprošča urednika, ki govori resnico! Seveda si boste s tako pogumnim nastopom nakopali sovražnike, toda to naj vas ne vznemirja, ker ste lahko prepričani, da imate na svoji strani ljudi, ki so vsak dan bolj vaši. Mogoče bi bilo pametno, če bi označili ime tudi tiste slovenske učiteljice, ki je svojega otroka javno pokarala, da mora na slovenska vprašanja odgovarjati nemško?!

Dajte delo domači industriji

Pri nas brezposelnost stalno narašča. Armada brezposelnih se veča zlasti v večjih industrijskih centrih. Kolikor pa je delavstva še zaposlenega, so mu skrajšali delovni čas in dela ponekod le po nekaj dni v tednu.

Veliko se je že popisalo papirja in govorilo o vzrokih brezposelnosti. Toda teh vzrokov je več. Naša industrija je v času dobre konjunktore zaslužila milijone in delavstvo upravičeno misli, da bi bila dločnost te industrije, da bi sedaj v teh težkih časih žrtvovala nekaj od zasluženih milijonov za obubožano brezposelno delavstvo, ki ji je s svojim trdim delom nakopičilo ogromen kapital. Toda delavstvo je naletelo na gluha ušesa, kajti kapital ni pripravljen mičesar žrtvovati. Če se vrše v tem pravcu intervencije, tarnajo zastopniki težke industrije, da bi radi pomagali delavstvu, ker pa nimajo naročil in dela, morajo delavstvo odpustiti in mu skrajševati delovni čas na minimum. Četudi ni vse res, vendar pa je nekaj resnice v njihovem jadikovanju, namreč da nimajo naročil.

Ali pa je tudi res potrebno, da naša domača industrija nima naročil. Če se dotaknemo tega vprašanja, moramo na žalost povzročitelje današnje mizerije iskati pri nas doma. V naši državi se opravljajo nekatera velika javna dela (že-

lezniški mostovi, železniške proge, elektrarne itd.), toda vsa ta dela so dobile tuje tvrdke pod takimi pogoji, da morajo ubiti našo industrijo in s tem tudi naše delavstvo.

Letos so dobile vsa dela železniških mostov in nasipov tuje tvrdke »Losinger & Comp., Bern, »Batignolles, Francija« in francoska trdka »Dalmatien« v Splitu. Razumljiv nam je težek finančni položaj, v katerem so naše finance, ne moremo pa razumeti, da so mogle te tuje tvrdke dobiti take koncesije in da se je moglo tako prezreti domače tvrdke. Tuje tvrdke so dobile za ves potrebni material carine prost uvoz in prevoz do kraja gradnje. Niti enega vijaka, niti enega žeblija ne bodo za ta ogromna dela opravile naše domače tovarne. Če upoštevamo vse vzroke, ki so prisilili naše ustanove, da so javna dela dale tujim tvrdkam, vendar nas ne more nikdo prepričati, da bi se ne dalo vsaj 25% teh del oddati domači industriji in s tem rešiti bede naše delavstvo! Če bomo hoteli resno pričeti s pobijanjem brezposelnosti, bomo morali ozdraviti tudi take rane, ki se pojavljajo na našem narodnem gospodarskem telesu.

Naše stališče je: najprej delo domači industriji in šele potem tuji!

Plava je prava!

Nacionalno delavstvo in nameščenstvo gre v enotni fronti v volilni boj za Delavsko Zbornico

V nacionalnem delavstvu se je prebujala zavest, delavstvu so se odprle oči, ono se je oklenilo pokreta, ki vstaja in se širi s tako naglico in močjo, da je ni sile, ki bi mu mogla ovirati pot. In v taki zavesti gre nacionalno delavstvo tudi v boj za svoje pravice, gre v volilni boj za svoj delavski parlament. Na lastni koži je nacionalno delavstvo občutilo skozi dolgih deset let, ko je bila peščica privržencev Amsterdama in Moskve absolutni gospodar Delavskih zbornic, koliko je delavstvo pridobilo na svojih pravicah. Bil je pred desetimi leti ugoden trenutek ko so se marksisti znali prikupiti takratnemu režimu, ki jim je dal proti volji nacionalnih in državotvornih elementov v roke Delavske zbornice. Naravnost porazne pa so številke, ki nam povedo kako so marksisti gospodarili z delavskim denarjem, kako so na njegov račun kovali njegovo boljšo srečo na raznih nemško-šovinističnih konferencah, kjer so se v bratskem objemu z najhujšimi sovražniki naše države, navduševali za internacionalno in proglašali v njej rešitev delavskih problemov. Naše delavstvo je dolga leta z zavezani očmi in brez volje sledilo njihovim geslom. Toda prišel je novi čas in z njim odločen obračun. Nacionalno delavstvo je vložilo za volitve v Delavsko Zbornico svojo kandidatno listo in s tem napravilo korak k popolni zmagi. Lista nacionalnega delavstva je vložena kot druga in je modre barve. Nacionalnemu delavstvu je torej dana prilika, da spregovori na dan volitev, kaj hoče. Lista nacionalnega delavstva odgovarja vsem stanovskim in nacionalnim zahtevam ter je zato naša dolžnost, da jo podpremo s svojimi glasovi in da si izvolimo iz svoje srede ljudi, ki bodo v duhu nacionalnega in socialnega programa našega naroda od za naprej vodili Delavsko Zbornico.

Prav tako pa gredo z delavstvom rano ob ramih v volilni boj za Delavsko Zbornico tudi nacionalni nameščenci, ki volijo iz svoje srede deset delegatov. Kot glavno nalogo so si nameščenci začetli ustanovitev nameščenske zbornice, to je nameščenskega odseka s finančno in upravno samoupravo v skupni Delavsko-nameščenski zbornici. Dve najmočnejši nameščenski strokovni organizaciji, »Zveza društev privatnih nameščencev« in ljubljanska podružnica »Zveze bančnih nameščencev« sta vložili skupno kandidatno listo. Ta lista je edina nameščenska lista, ki je predstavnica dolgoletnega in uspešnega svobodnega nacionalnega strokovnega pokreta zasebnih nameščencev. Poleg te liste pa so vložene še tri druge kandidatne liste in sicer dve klerikalni, katerih predstavniki se med seboj prerekajo in preklajo, kdo izmed obeh je bolj katoliški in bolj kristijan in lista rdečih marksistov, ki so večni zagovorniki vsega hudega kar se je hudega nad delavskimi glavami zbrati moglo.

Volitve v Delavsko Zbornico bodo v nedeljo 22. oktobra, volitve na obratnih voliščih pa bodo že v soboto 21. oktobra. Vsak delavec in nameščenec, ki hoče sebi, svoji družini in svojemu narodu dobro, bo volil modro kandidatno listo in bo raztrgal belo in rdečo glasovnico. »Plava je prava«.

Kandidatna lista NSZ

Kandidati.

1. Juvan Rudolf, socialni referent, Ljubljana.
2. Baht Anton, uradnik OUZD, Maribor.
3. Dr. Bohinjec Joža, ravnatelj OUZD, Ljubljana.
4. Štruc Jakob, rudar, Trbovlje.
5. Kralj Franc, kovinar, Jesenice.
6. Kosm Dragotin, strojni stavec, Ljubljana.
7. Nadižar Ignac, ključavničar, Litija.
8. Galjot Simon, zidar, Ljubljana.
9. Derča Ivan, tkalni mojster, Kranj.
10. Koc Janko, kalec, Maribor.

11. Kravos Vladimir, strokovni tajnik, Ljubljana.
12. Korene Anton, natakar, Ljubljana.
13. Kotnik Ivan, mizar, Št. Pavel.
14. Mrovlje Delfin, čevljarški pomočnik, Žiri.
15. Pregl Leopold, ključavničar, Maribor.
16. Sedlar Vinko, rudar, Zagorje o. S.
17. Knez Drago, rudar, Hudajama.
18. Kavčič Tomaž, žimoprejec, Strazišče.
19. Flis Ivan, rudar, Trbovlje.
20. Petrič Franja, gospodinska pomočnica, Ljubljana.
21. Blažek Anton, uradnik, Ptuj.
22. Terkuč Edvard, sprevodnik E. C. Ž., Ljubljana.
23. Cikulnik Jurij, vratar, Guštani.
24. Šimenc Franc, delavec, Kamnik.
25. Brilej Miha, rudar, Senovo.
26. Gerbec Bogomil, klepar, Ljubljana.
27. Avsenik Ivan, kovinar, Jesenice.
28. Levstek Anton, strojnik, Trbovlje.
29. Šober Anton, dninar, Ribnica.
30. Stibilj Josip, ključavničar, Maribor.
31. Kratochvil Stanko, delavec, Ljubljana.
32. Strniša Franc, delavec, Litija.
33. Šmalc Ivan, bolničar, Ljubljana.
34. Globočnik Andrej, kovinar, Jesenice.
35. Župevc Alojzij, dninar, Rogaška Slatina.
36. Draksler Ivan, rudar, Hrastnik.
37. Malin Josip, livar, Ljubljana.
38. Vlahovič Vilibald, strojni stavec, Ljubljana.
39. Žulovec Jakob, strojnik, Vevče.
40. Fras Karol, delavec, Maribor.
41. Muzga Mici, predilka, Litija.
42. Štalekar Ivan, strugar, Kranj.
43. Jezernik Franc, ključavničar, Tržič.
44. Česen Ludvik, delavec, Strazišče.
45. Humar Vinko, zidar, Ljubljana.
46. Derča Franc, mojster, Št. Pavel.
47. Slabnik Ivan, zidar, Guštani.
48. Brence Franc, žagar, Logatec.
49. Flis Karol, rudar, Trbovlje.
50. Vistaler Marija, tkalka, Maribor.

Kandidati.

1. Zemljič Joško, industrijski uradnik, Ljubljana.
2. Vrančič Vlado, bančni uradnik, Ljubljana.
3. Gilčvert Drago, odvetniški uradnik, Maribor.
4. Klemen Rado, rudniški uradnik, pri TPD, Hrastnik.
5. Melicer Franjo, trgovski sotrudenik, Ljubljana.

NAŠ POKRET

Maribor

V nedeljo 24. t. m. je bil sestanek delavstva tovarne Zelenko & Co. v gostilni Tržaški dvor. Delavstvo tekstilne stroke se je istega udeležilo v velikem številu. Na shodu sta poročala tov. Mikec in tov. Vojska. Prvi je pojasnil delavstvu, kako je socialna demokracija vsa desetletja varala delavstvo z lepimi gestami, ni pa zanj storila ničesar in nosi glavno krivdo na današnjem slabem položaju delavstva. Tov. Vojska pa je v daljšem govoru pojasnil delavstvu današnji položaj in velik pomen Delavskih zbornic. Naglašal je, kako mačehovsko so postopali marksisti kot gospodarji Delavskih zbornic z delavstvom in da so skrbeli samo za par vodilnih marksistov, katerim so pripravili masne plače, dočim delavstvo ni imelo v Delavskih zbornicah nikake opore. Delavstvo je oba govornika z velikim zanimanjem poslušalo in sklenilo, da bode šlo v boj za Delavsko Zbornico s parolo »Plava je prava!«

Ptuj

Ob priliki zadnje proslave v Ptuj, ki se je razvila v tako mogočno in veličastno manifestacijo kot je Ptuj zlepa ne bo več videl, moramo ugotoviti še marsikaj drugega, ob kar se bomo še večkrat spotaknili. Za danes hočemo opozoriti našo nacionalno javnost na marksistične »Svobodaše«, ki so na glavni slavnostni dan septemberskih dogodkov priredili peš izlet v Haloze. »Svobodašem« je bilo prav gotovo znano, da se bo na ta dan zbralo v Ptuj vse nacionalno čuče ljudstvo in da bo strnjeno manifestiralo ob spominih na žalostno preteklost. Toda ptujski Svobodaši so očitno briskirali mogočno nacionalno prireditev in s tem javno pokazali, da nimajo prav nobenega smisla za nacionalne zadeve. Povedati pa moramo naši javnosti, da je duša teh Svobodašev, ki nam zastrupljajo naše delavstvo z marksističnimi idejami, vodja ptujске ekspoziture OUZD g. Herman Delpin, katerega je javnost spo-

6. Inž. Rudeš Alfred, obratovodja pri KID, Jesenice.
7. Pleško Albin, bančni uradnik, Ljubljana.
8. Inž. Pipuš Iskren, uradnik Cinkarne, Celje.
9. Cof Bogomir, uradnik SEMPER-ITA, Kranj.
10. Pogačar Rudolf, delovodja pivovarne Union, Ljubljana.

Kje bomo v Mariboru volili

I. VOLIŠČE:

Telovadnica dekliške šole (meščanske) v Miklošičevi ulici št. 1; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališče je v I. mestnem okraju.

II. VOLIŠČE:

Telovadnica dekliške šole v Cankarjevi ulici št. 7; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v II. mestnem okraju in katerih pričetne črke delodajalcev se pričenjajo z začetno črko A do K.

III. VOLIŠČE:

Telovadnica drž. ženske učiteljske šole v Cafovi ulici št. 9; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v II. mestnem okraju in katerih pričetne črke se pričenjajo z začetno črko L do Ž.

IV. VOLIŠČE:

Otroški vrtec v Erjavčevi ulici 3; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v III. mestnem okraju (Melje), ter volilci, katerih delodajalci imajo svoje obrate oddaljene izven Maribora do 5 km od tega volišča.

V. VOLIŠČE:

IV. deška osnovna šola v Gospodarski ulici (prej Samostanska ulica); tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v IV. mestnem okraju (koroško predmestje) in katerih pričetne črke (delodajalcev) se pričenjajo z začetno črko A do K.

VI. VOLIŠČE:

Pritličje IV. deške osnovne šole v Gospodarski ulici (prej Samostanska); tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča se nahajajo v IV. mestnem okraju (koroško predmestje) in katerih pričetne črke delodajalcev se začnejo z začetno črko L do Ž.

VII. VOLIŠČE:

III. deška osnovna šola na Ruški cesti; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v V. mestnem okraju (Magdalensko predmestje) in katerih pričetne črke delodajalcev se pričenjajo z začetno črko A do K.

VIII. VOLIŠČE:

Dekliška osnovna šola na Magdalenskem trgu; tu volijo volilci, uslužbeni pri delodajalcih, katerih obratovališča so v V. mestnem okraju (Magdalensko predmestje) in katerih pričetne črke delodajalcev se pričenjajo z začetno črko L do Ž.

Priporočamo

špecerijsko
in
kolonijalno
engros trgovino

Miloš Oset
Maribor, Glavni trg

znala po pred kratkim v nekaterih časopisih prenačrtanih izjavah, ki pa jih ne bomo pogrevali, ker so mu že itak šteti dnevi v Ptuj. Prosimo pa mero-dajne činitele, da nam pošljejo v Ptuj kot vodjo ekspoziture OUZD nacionalno zanesljivega človeka.

Sladki vrh

Podružnica Narodne strokovne zveze na Sladkem vrhu je imela preteklo nedeljo popoldne v šoli volilni shod, ki se ga je vključ hudi agitaciji črnih in rdečih huj-skačev udeležilo nad vse častno število delavcev in delavk. Shod je otvoril tov. Jakopčec, ki je v pozdravnem nagovoru navduševal in bodril navzoče delavstvo, naj se ne straši groženj nasprot-nikov, ki mu žele samo slabo in nič do-brega. Nato je povzel besedo predsed-nik mariborske podružnice Narodno stro-kovne zveze tov. Tone Bajt, ki je v jedrnatem govoru orisal pomen volitev v Delavsko Zbornico in naloge ter dolž-nosti Delavske zbornice. Navzoči de-lavci so z velikim navdušenjem sprejeli njegov govor in spontano obljubili, da bodo storili vse, da bo na Sladkem vr-hu zmagala modra kandidatna lista. Vsak delavec in vsaka delavka na Sladkem vrhu bo na dan volitev raztrgala rdečo in belo glasovnico, plavo pa bo pustila celo. To bo najboljši odgovor vsem čr-nim in rdečim huj-skačem, ki podpirajo tuje in domače kapitaliste. Delavstvo na Sladkem vrhu bo šlo do zadnjega v boj svesto si popolne zmage na dan volitev v Delavsko Zbornico.

Strah rdečega blagajnika. Marksistični blagajnik ima samo še štiri člane pri svoji organizaciji, medtem ko šteje naša podružnica NSZ na Sladkem vrhu sedaj že 106. Rdeči blagajnik bi moral radi tega izročiti blagajniško knjigo s točnim obračunom, toda tega do sedaj še ni storil. Mi delavci zahtevamo točen obračun. Nekateri pravijo, da ni vse v redu in da je razumljivo, zakaj se tako boji dneva volitev. Delavci mu svetujemo, naj do takrat uredi svoje blagajniške posle.

Ponižni so postali. V naši tovarni ima-mo zaposlenega kot predelavca neke-ga češkega Nemca, ki je pri nas že od otroških let, pa se mu ni zdelo vredno, da bi se naučil našega jezika. V zadnjem času je postal sicer nekoliko ponižnejši. Vendar mu pa vse to ne bo pomagalo, da bi s svojo ponižnostjo presleplil naše delavstvo, ki odločno zahteva, da se ga odstrani iz naše tovarne. Naša oblast naj mu natančno preišče obisti in naj mu ne izda oziroma, naj mu ne podaljša dovoljenja za zaposlitev pri nas!

Guštani

Preteklo nedeljo je bil sestanek delav-stva v Guštanju. Na sestanku je poročal tov. Vojska, ki je v svojem obširnem go-voru pojasnil delavstvu položaj in mu dokazal, da je prav delavstvo v Guštanju moralno obvezno, da se priključi nacio-nalni fronti, ker le na ta način bo dobilo v obmejnih krajih pravo oporo. Delav-stvo je z odobravanjem sprejelo poročil-o tov. Vojske in se razšlo z navduše-njem za nacionalen pokret in nacionalno listo za Delavsko Zbornico, kateri edini bo oddalo svoje glasove.

Za osamosvojitv slovan- skega filma

Odgovor „Prager Film Kurierju“

Pod tem naslovom je naša »Borba« priobčila članek, v katerem članek naglašal predvsem potrebo osamosvojitve, odnosno združitve vseh umetniških in kulturnih sil v Češkoslovaški, Poljski, Bolgariji in Jugoslaviji. Kot najprimernejše slovansko velenje mesto za tako žarišče bi bila nedvomno sposobna Praga. Kako so ta članek tolmačili češki in nekateri nemški krogi prav v Pragi je vsekakor zanimivo. Praški strokovni list »Prager Film Kurier« prinaša v 26. številki z dne 23. t. m. pod naslovom »Slovanski film« sledeče:

»Mi smo se že izpočetka našega udejstovanja bavili s problemom centralizacije »Slovanskega filma« in čisto naglašali, da so dani vsi predpogoji za organizacijo in gradnjo centralne vseslovanskega filma v Pragi. Že takoj izpočetka smo poudarjali: pot je začrtana, vse možnosti so predvidene in jasne, treba je samo še dejanj! Prvi vidni uspeh skupnega slovanskega filmskega dela med Češkoslovaško in Poljsko je film »Dvanajst stolčkov«, ki je bil pravkar končan v praških in varšavskih ateljejih ter se predvaja trenutno v Pragi kot premijera in sicer v češki in poljski verziji. V glavnih vlogah nastopata češki filmski komik Vlasta Burian in poljski komik Dimzo. Režirala pa sta ga češki režiser Mac Frič in poljski režiser Mihael Waszynski. Filmsko delo ni nobena svetovna atrakcija, marveč film, po katerem bodo radi segali kinopodjetniki. Film je namenjen predvsem češkemu in poljskemu narodu ter je tako izpolnil svojo veliko nacionalno nalogo in dal lep dobiček financirjem.

Pot do slovanskega filma je torej z

uspehom pričeta. Odvisno je sedaj od merodajnih krogov in osebnosti, da se ta možnost in obstoječa situacija samo poglubi. Da pa nista Češkoslovaška in Poljska edini slovanski državi, ki se bavita z enakimi misli in načrti, o tem priča članek, ki je izšel v »Borbi« v Mariboru pod naslovom »Za osamosvojitv slovan-
skega filma« izpod peresa člankarja F. M. Iz članka je povzeti, da ga sicer ni pisal filmski strokovnjak, pač pa je bil ta članek napisan prevsem z nacionalnih vidikov. Člankar hoče vzbuditi interes v Jugoslaviji za skupno delo s Češkoslovaško ter se iskreno zavzema za skupno filmsko delovanje. Vendar pa je treba naglasiti, da so vsi izpadi proti tujim filmskim produktom v propagandi za slovanski film odveč. V kolikor smo mi naprej za popolnoma slično vseslovansko skupno delo v filmu, v toliko bomo strogo pazili na vsak neosnovani napad na tuje filmske produkte in bi take napade najodločnejše odklonili in obsodili. Kolikor bolj nacionalna naj bi bila filmska umetnost, toliko več razumevanja, spoštovanja ter uvaževanja naj bi bilo tudi za nacionalne tendence tega ali onega naroda. In tako je treba take stvari presoati, ne pa zgolj z vidikov zato ker je drugače. Toliko prijazno na znanje.

Tako »Prager Film Kurier«. K temu članku moramo pripomniti samo naslednje: Članek v »Borbi« pod naslovom »Za osamosvojitv slovan-
skega filma« ni bil napisan niti z literarnega niti s sovražnega stališča, marveč z čisto nacionalnih, ekonomskih in obrambnih vidikov. Dopisnik v »Prager Film Kurierju« ne pozna dobro naših razmer, česar pa mu ni za zame-

riti, ker jih večina na severu ne pozna in zato se občutijo takšne besede, češ, kakor da smo »Balkan« dežela, ki se jo lahko poplavi z raznimi kulturnimi dobrinami ne oziraje se na to, če so za nas pozitivne dobrine. Ni bil v tem članku namen napadati tujih filmskih produktov, tuje literature in druge nacionalne zavesti. V dobri besedi smo hoteli samo opozoriti naše ljudi, da se pošilja v našo državo nad 70% filma, ki kvarno vpliva na naš nacionalni življenj in s tem tudi na naš ekonomski napredek. Ni bil torej to nobeden napad na tujo filmsko industrijo, marveč apel na naše ljudi, ki nosijo odgovornost za posledice, pač pa se ne bomo mogli izogniti, če ne bomo naših kulturnih dobrin postavili vsaj na približno višino, ki jo ima tuje narodno blago. In teh pravic za obrambo našega nacionalnega življenja ne bomo pustili nikdar kratiti! Naša država se ne boji zunanjih sovražnikov, niti nima strahu pred potujčevanjem, mnogo pa je njej poštenih iskrenih in nacionalnih ljudi, ki vedo, kakor vedo v Pragi in Varšavi, kje se skriva sovražnik. Potrebno nam je ekonomske združitve na vseh poljih. Potrebno na mje močne organizatorne sile, ki nam bo prinesla pozitivnih kulturnih vrednot, živahno gospodarsko in kulturno življenje, lasten film in možnost zaslužka onim našim ljudem, ki so tega vredni, pa sedaj čakajo in stradajo.

Slovanski narodi so miroljubni, ker je to v njihovi krvi, zahtevajo pa pravico za sebe. Slovanski narodi cenijo svoje sosede in zato tudi upravičeno zahtevajo, da sosedni narodi spoštujejo in cenijo vse kar je slovanskega.

—m. f.—

Izjava

Z ozirom na članek pod naslovom »Potom nasilste bi radi zmagali«, ki je izšel v »Privatnem nameščencu« v Mariboru z dne 25. t. m. in v katerem se naglašalo, da sem izstopil iz »Saveza privatnih namještenika Jugoslavije« edino le vsled pritiska in bojazni za eksistenco,

izjavljam,

da so me vodili pri samovoljnem izstopu iz te organizacije le nacionalni vidiki in nimam odslej z organizacijo S.P.N.J. nobenih vezi.

Vstopil sem v strokovne vrste nameščencev tja, kjer mi je kot nacionalistu mesto.

Prav tako nimam z gori navedenim člankom nobenih stikov.

V Mariboru, dne 28. sept. 1933.

IVAN VRISK, l. r.,

poslovodja tvrdke Pinter & Lenard.

Širite „BORBO“!

Mestno načelstvo mariborsko.

V Mariboru, dne 23. septembra 1933.

Štev. 13.460/2379—1933.

Razglas o licitaciji.

Mestno načelstvo mariborsko razpisuje za dobavo in montažo cevovoda za vodovod v zgradbi carinske pošte

I. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO,

za popravilo lesenih ramp pri carinskih skladiščih ob Einspielerjevi ulici

I. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO,

ter za popravilo carinskih skladišč ob Einspielerjevi ulici v Mariboru

II. JAVNO PISMENO PONUDBENO LICITACIJO,

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti plačilu napravnihih stroškov med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote uradnega proračuna, ki znašajo:

1. za dobavo in montažo cevovoda za vodovod. Din 67.792.10
2. za popravilo lesenih ramp. Din 48.574.53
3. za popravilo carinskih skladišč. Din 60.570.02

Za vsako izmed dobav je predložiti posebno ponudbo v posebni kuverti.

Ponudbe je kolekovati po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932, Službene Novine br. 70/XXIX z dne 26. marca 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašja o licitaciji v Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko.

Betka Lešnik

Specialna trgovina
z dežniki

Maribor, Gosposka ul. 14

Karo

Gosposka ulica 13

Zenski in moški
svet rad kupuje v

TRPINOVE BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ul. 15

Točno,
solidno in poceni
izvršuje vsa kleparska dela

A. Romih

kleparski mojster
Maribor, Slovenska ul. 28

Popravila ur

in zlatnine, točno in hitro
z jamstvom

A. STOJEC, MARIBOR

Jurčičeva ulica št. 8

Po stenske ure pridem na dom!

Pohištvo, tapetništvo, posteljnina, dekoracije in strojna pletarna žičnih vložkov

Vetrinjska ulica 7

Telefon 27-75

F. Novak - Maribor

Koroška cesta 8

Telefon 29-05

Naročila izvršujem hitro, solidno in poceni.

Najcenejša tvrdka v Mariboru

Kreditna zadruga uslužbencev drž. železnic v Mariboru

Frankopanova ulica 34

daje posojila po 8%

sprejema vloge in obrestuje nevezane po 4% vezane pa po 5½%

Vse vloge izplačuje promptno

Železničarji, poslužujte se samo Vaše Kreditne zadruge

Predstavnik in izdajatelj Tone Bajt, predsednik Narodno-strokovne zveze v Mariboru. Urejuje in odgovarja Rudolf Germ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik ravnatelj Stanko Detela v Mariboru